

2. Vývoj zahraničního obchodu České republiky se státy Evropské unie v roce 2006

2.1. Zahraniční obchod se státy Evropské unie celkem

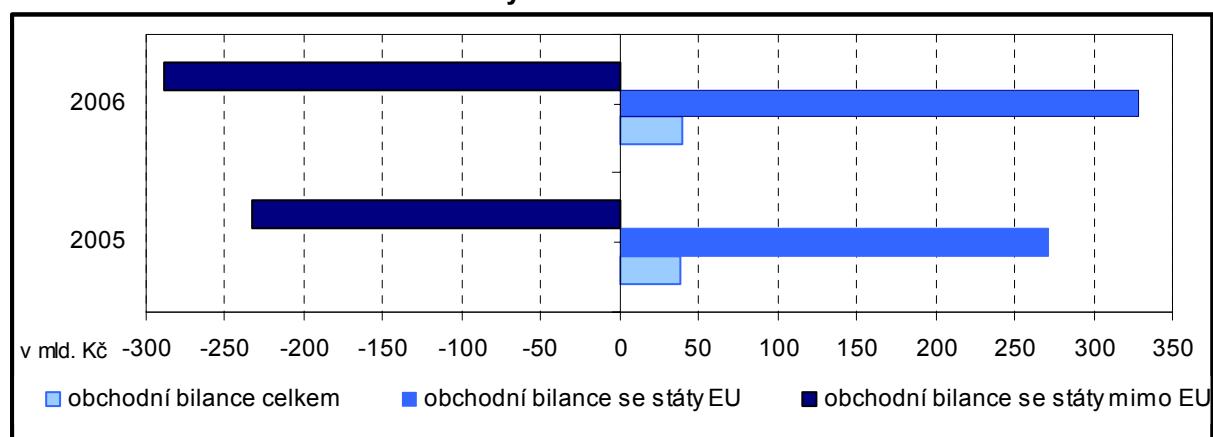
- Obrat zahraničního obchodu se státy EU** Zahraniční obchod se státy EU provázel v roce 2006 dvouciferný růst. Obrat zahraničního obchodu meziročně vzrostl o 14,2 %, tj. o 407,3 mld. Kč a dosáhl 3 276,7 mld. Kč. Mírně podprůměrný růst obrátu zahraničního obchodu se státy EU byl ovlivněn průměrným růstem vývozu do států EU a podprůměrným růstem dovozu ze států EU. Vývoj zahraničního obchodu se státy EU však významně určoval dynamiku i hodnotu celkového vývozu i dovozu. Na přírůstku celkového vývozu se růst vývozu do států EU v roce 2006 podílel 84,0 % a na zvýšení celkového dovozu se nárůst dovozu ze států EU podílel 63,9 %. Vyšší růst vykázal v roce 2006 zahraniční obchod se státy EU v přepočtu na EUR i na USD. Vlivem posílení CZK k těmto měnám se v roce 2006 proti roku 2005 zvýšil v relaci ke státům EU v přepočtu na EUR vývoz o 20,6 % a dovoz o 19,3 %, v přepočtu na USD vývoz o 21,9 % a dovoz o 20,7 %.

Tabulka č. 2 Zahraniční obchod se státy EU

	Vývoz	Meziroční změny		Dovoz	Meziroční změny		Obchodní bilance	
	v mld. Kč		v %	v mld. Kč		v %	v mld. Kč	meziroční změny v mld. Kč
Celkem	2 144,6	276,0	14,8	2 104,8	274,8	15,0	39,8	1,2
z toho:								
- státy EU	1 802,5	231,8	14,8	1 474,2	175,5	13,5	328,3	56,3

- Významné meziroční zlepšení kladného salda zahraničního obchodu se státy EU** Předstih růstu vývozu před růstem dovozu v relaci ke státům EU se projevil ve významném meziročním zlepšení kladného salda zahraničního obchodu. Přebytek obchodní bilance se státy EU představoval 18,2 % vývozu do těchto států (17,3 % v roce 2005), vývoz kryl dovoz 122,3 % (120,9 % v roce 2005). Meziroční zlepšení přebytku zahraničního obchodu se státy EU o 56,3 mld. Kč pokrylo nejen meziroční zhoršení schodku obchodní bilance v relaci ke státům mimo EU o 55,1 mld. Kč, současně i přispělo k mírnému meziročnímu navýšení celkového aktiva obchodní bilance.

Graf č. 4 Obchodní bilance se státy EU

- Postavení států EU na celkovém vývozu a na celkovém dovozu** Dynamika vývozu i dovozu v relaci ke státům EU se v roce 2006 promítla do změny v postavení těchto států na celkovém zahraničním obchodu. Státy EU zaujímaly i v roce 2006 dominantní postavení jak v celkovém vývozu, tak i v celkovém dovozu. Průměrná dynamika vývozu do států EU poněkud ale oslabila převažující podíl států EU na celkovém vývozu, a to z 84,1 % v roce 2005 na 84,0 % v roce 2006, podprůměrný růst dovozu snížil převládající pozici států EU na celkovém dovozu meziročně o 1 p.b. (ze 71,0 % v roce 2005 na 70,0 % v roce 2006).

2.2. Zahraniční obchod s jednotlivými státy Evropské unie

- Rozdílný vývoj zahraničního obchodu v relaci k jednotlivým státům EU** Za vývojem zahraničního obchodu se státy EU celkem se i v roce 2006 skrýval poměrně odlišný vývoj v relaci k jednotlivým státům EU. Vývoz vzrostl do všech států EU, dovoz se zvýšil vyjma Švédska (vliv vysoké srovnávací základny v roce 2005 v důsledku dovozu armádních stíhaček Jas-Gripen) a Kypru ze všech ostatních států EU. S výjimkou Německa, Rakouska, Slovinska a Lucemburska provázal ostatní státy EU dvouciferný relativní růst vývozu, u dovozu dvouciferný relativní růst byl zřejmý kromě Německa, Rakouska a Malty u všech ostatních států EU.

Tabulka č. 3 Zahraniční obchod s jednotlivými státy EU¹⁾

Stát	Vývoz				Dovoz				Obchodní bilance
	2006	meziroční změny	podíly ²⁾		2006	meziroční změny	podíly ²⁾		
	v mld. Kč		v %		v mld. Kč		v %		
Německo	685,0	56,5	9,0	31,9	599,4	48,9	8,9	28,5	85,6
Slovensko	180,5	19,2	11,8	8,4	112,9	13,1	13,1	5,4	67,6
Polsko	121,4	19,1	18,6	5,7	118,8	27,8	30,6	5,6	2,6
Francie	118,7	26,6	28,9	5,5	100,6	17,2	20,6	4,8	18,1
Itálie	99,0	20,4	26,0	4,6	98,3	10,7	12,2	4,7	0,7
Rakousko	109,5	4,8	4,6	5,1	78,5	5,5	7,5	3,7	31,0
Nizozemsko	78,0	9,7	14,3	3,6	84,4	11,6	16,0	4,0	- 6,4
Spojené království	102,6	16,1	18,7	4,8	55,2	10,3	23,0	2,6	47,4
Maďarsko	64,2	13,3	26,1	3,0	51,0	11,6	29,3	2,4	13,2
Belgie	61,6	12,2	24,8	2,9	42,0	5,9	16,4	2,0	19,6
Španělsko	57,8	10,1	21,2	2,7	40,4	5,0	14,4	1,9	17,4
Švédsko	35,0	7,0	25,1	1,6	22,9	- 7,1	- 23,5	1,1	12,1
Dánsko	20,5	6,3	44,0	1,0	17,1	5,3	44,4	0,8	3,4
Finsko	12,4	2,0	19,2	0,6	12,0	3,4	40,2	0,6	0,4
Slovinsko	10,9	0,2	2,1	0,5	10,8	1,7	19,4	0,5	0,1
Irsko	9,0	1,1	12,5	0,4	11,9	1,3	11,7	0,6	- 2,9
Portugalsko	8,1	1,1	16,9	0,4	5,1	1,0	25,9	0,2	3,0
Řecko	9,3	2,2	30,5	0,4	3,3	0,6	23,1	0,2	6,0
Litva	7,1	1,3	21,9	0,3	2,2	0,9	67,1	0,1	4,9
Lucembursko	2,7	0,0	1,0	0,1	5,1	0,5	11,7	0,2	- 2,4
Lotyšsko	4,8	1,4	40,7	0,2	0,6	0,2	27,3	0,0	4,2
Estonsko	3,3	0,8	32,4	0,2	0,8	0,1	12,0	0,1	2,5
Kypr	0,8	0,3	64,9	0,0	0,4	0,0	- 8,9	0,0	0,4
Malta	0,3	0,1	92,1	0,0	0,5	0,0	5,2	0,0	- 0,2

¹⁾ Pořadí států je uvedeno podle výše jejich podílu na celkovém obratu zahraničního obchodu v roce 2006.

²⁾ Podíly na celkovém vývozu/dovozu do/z České republiky.

- Silná koncentrace vývozu na poměrně malý počet států EU** Rozhodující část z navýšení vývozu do států EU v roce 2006 proti roku 2005 o téměř 232 mld. Kč byla realizována necelou jednou čtvrtinou (24,4 %) růstem vývozu do Německa a vývozu do dalších 9 států EU (63,3 %). Absolutní zvýšení vývozu do Německa bylo dosaženo i přes jeho podprůměrný relativní růst. Druhá největší část z navýšení vývozu do států EU směřovala do Francie (11,5 %), dále pak Itálie (8,8 %), Slovenska (8,3 %), Polska (8,2 %), Spojeného království (6,9 %), Maďarska (5,7 %), Belgie (5,3 %), Španělska (4,4 %) a Nizozemska (4,2 %). Uvedené státy EU se na celkovém vývozu České republiky v roce 2006 podílely takřka 42 %, tzn., že spolu s podílem Německa (31,9 %) představovaly největší teritoriální koncentraci českého vývozu. Na vývozu České republiky do států EU činil podíl uvedených 10 států více než 93 %.

- Značný podíl několika států EU na dovozu** Stejně tak převažující část z meziročního zvýšení dovozu ze států EU o 175,5 mld. Kč byla uskutečněna vyšším dovozem z Německa a dovozem z dalších 7 států EU. Podíl Německa na navýšení dovozu představoval téměř 28 %, a to podobně jako u vývozu při podprůměrném relativním růstu dovozu. Druhá největší část absolutního přírůstku dovozu ze států EU připadla na Polsko (15,8 %), dále pak Francii (9,8 %), Slovensko (7,5 %), Nizozemsko (6,6 %), Maďarsko (6,6 %), Itálii (6,1 %) a Spojené království (5,9 %). Na celkovém dovozu České republiky se tyto

státy dohromady podílely skoro 30 %, takže spolu s podílem Německa podíl uvedených 8 států představoval 58 % a na dovozu České republiky ze států EU činil téměř 83 %.

• **Bilance zahraničního obchodu s jednotlivými státy EU**

V roce 2006 zaznamenala Česká republika kladnou bilanci zahraničního obchodu s dvaceti státy EU. Největší přebytek byl docílen v obchodě s Německem, dále pak se Slovenskem, Spojeným královstvím a Rakouskem. Na kladném saldu zahraničního obchodu České republiky se státy EU se zmíněné 4 státy EU podílely více než 70 %. Téměř jednu čtvrtinu z celkového přebytku obchodní bilance se státy EU představoval podíl dalších pěti států EU – Belgie, Francie Španělska, Maďarska a Švédska. Negativní vliv na výslednou obchodní bilanci se státy EU měl schodek, kterým skončil v roce 2006 zahraniční obchod České republiky se čtyřmi státy EU – Maltou, Lucemburskem, Irskem a zejména Nizozemskem.

Tabulka č. 4 Změny obchodní bilance jednotlivých států EU v roce 2006 proti roku 2005

Meziroční zlepšení obchodní bilance						Meziroční zhoršení obchodní bilance			
v mld. Kč									
navýšení přebytku		snížení schodku		přechod schodku do přebytku		snížení přebytku		navýšení deficitu	
Francie	9,4	Malta	0,1	Švédsko	14,1	Polsko	8,8	Nizozemsko	1,9
Německo	7,5			Itálie	9,7	Finsko	1,5	Lucembursko	0,5
Belgie	6,3					Slovensko	1,5	Irsko	0,3
Slovensko	6,1					Rakousko	0,7		
Spojené království	5,8								
Španělsko	5,1								
Maďarsko	1,7								
Řecko	1,5								
Lotyšsko	1,3								
Dánsko	1,0								
Estonsko	0,7								
Litva	0,4								
Kypr	0,3								
Portugalsko	0,1								

• **Vliv bilance s jednotlivými státy EU na celkovou bilanci se státy EU**

Za celkovým nárůstem přebytku obchodní bilance se státy EU v roce 2006 proti roku 2005 o 56,3 mld. Kč stojí navýšení kladného salda zahraničního obchodu se 17 státy EU, snížení schodku u 1 státu EU a přechod deficitu do aktiva u 2 států EU. Největší meziroční zlepšení bilance se projevilo v obchodu se Švédskem a Itálií, jejichž pasivní obchodní bilance v roce 2005 přešla v roce 2006 v bilanci přebytkovou. Nárůstem kladného salda se bilance zlepšila především v obchodu s Francií, Německem, Belgií, Slovenskem, Spojeným královstvím a Španělskem. Záporný vliv na meziroční přírůstek kladného salda obchodu se státy EU mělo snížení přebytku v roce 2006 proti roku 2005 u 4 států EU, zejména pak u Polska a prohloubení deficitu u 3 států EU, které bylo nejvyšší v obchodu s Nizozemskem.